

Z. Br.

O zasługach biskupa Adama Stanisława Grabowskiego dla nauki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 15/1, 188

1970

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Był to Wydział wielokierunkowy. W maju 1919 r. obejmował 21 katedr: 13 w sekcji humanistycznej i 8 w sekcji matematyczno-przyrodniczej. Był też pierwszym wydziałem Uniwersytetu Poznańskiego, podejmującym zajęcia bezpośrednio po inauguracji Uniwersytetu, która odbyła się 7 maja 1919 r. Wydział Prawa i Nauk Ekonomiczno-Politycznych, powołany formalnie w lutym, zajęcia rozpoczął jesienią 1919 r., Wydział Rolniczo-Leśny utworzono latem 1919 r., a Wydział Lekarski jesienią 1920 r.

Rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 23 września 1925 r. Wydział Filozoficzny zlikwidowano, a na jego miejsce utworzono dwa: Wydział Humanistyczny i Wydział Matematyczno-Przyrodniczy.

Z. Br.

BIBLIOTEKARSKA DZIAŁALNOŚĆ WOJCIECHA KĘTRZYŃSKIEGO

Pod takim tytułem Halina Keferstein i Wiktoria Żurawska opublikowały artykuł w t. 7 „Rocznika Olsztyńskiego” (1968 r.). Kolejno przedstawiły tutaj pracę Kętrzyńskiego w Bibliotece Kórnickiej, trzyletni okres po opuszczeniu Kórnicka, pracę w Ossolineum, podróże naukowe Kętrzyńskiego do bibliotek, wreszcie dały ogólną charakterystykę jego działalności bibliotekarskiej. „Wojciech Kętrzyński [...] był [...] nie tylko uczonym i historykiem, rewindkatorem polskości i jej bojownikiem, ale także bibliotekarzem naukowym w jak najbardziej dzisiejszym tego słowa znaczeniu” — piszą autorki w podsumowaniu (s. 109).

Z. Br.

O ZASŁUGACH BISKUPA ADAMA STANISŁAWA GRABOWSKIEGO DLA NAUKI

Artykuł ks. biskupa Jana Obłąka *Stosunek do nauki i sztuki biskupa warmińskiego Adama Stanisława Grabowskiego*, ogłoszony w t. 1 (za 1964 r.) „Studiów Warmińskich”, wzbogacił ten temat o kilka interesujących faktów, których brak w *Polskim słowniku biograficznym*¹.

Adam Stanisław Grabowski był to — wrażliwy nie tylko na splendory dynastii saskiej, lecz także na saskie przebłyski myśli oświeconej — poprzednik na tronie biskupów warmińskich Ignacego Krasickiego, który towarzyszył ostatnim chwilom życia Grabowskiego jako jego koadiutor. Cytowany artykuł charakteryzuje biskupa Grabowskiego m. in. jako zasłużonego protektora nauki. Tak więc np. w 1751 r. umożliwił on kanonikowi Józefowi Tułaskiemu z Dobrego Miasta wydanie dzieła o zegarach słonecznych; w 1754 r. nakłonił geografa elbląskiego Jerzego Fryderyka Enderscha do opracowania mapy diecezji warmińskiej²; zaprosił na Warmię i zatrudnił tu jako geometrę znanego kartografa Jana Władysława Suchodolca; Stanisławowi Konarskiemu udzielił moralnego i materialnego poparcia przy zakładaniu Collegium Nobilium; dużo pomagał ubogiej młodzieży szlacheckiej z Warmii w studiach uniwersyteckich. On sam odnalazł w bibliotece lidzbarskiej rękopis z 1426 r. kroniki Galla Anonima i przyczynił się do wydania w 1749 r. tego mało znanego do tamtej chwili zabytku przez historyka gdańskiego Gotfryda Lengnicha.

Z. Br.

¹ Stanisław Librowski, *Grabowski Adam Stanisław. Polski słownik biograficzny*. T. 8, Wrocław—Kraków—Warszawa 1960, ss. 478—480.

² W hasle PSB mapa jest datowana na 1755 r.